

ΠΜΣ “Κλιματική Κρίση, Κίνδυνοι
και Καταστροφές”

Παράκτιοι Κίνδυνοι -
Ολοκληρωμένη Διαχείριση
Παράκτιας Ζώνης

Διδάσκοντες

- Ευθύμιος Καρύμπαλης, Καθηγητής ΧΠΑ
- Κων/νος Τσανάκας, Επικ. Καθηγητής ΧΠΑ

Προσκεκλημένοι:

- Claudia Caporizzo, Prof. Pegaso University, Italy
- Μανώλης Βασιλάκης, Καθηγητής ΕΚΠΑ
- Γιάννης Τσόδουλος, ΧΠΑ

Σκοπός του Μαθήματος

- η εισαγωγή στις βασικές έννοιες της παράκτιας ζώνης,
- η κατανόηση των φυσικών διεργασιών που δρουν σε αυτή και διαμορφώνουν τα μορφολογικά της χαρακτηριστικά,
- εξετάζονται οι μηχανισμοί με τους οποίους οι φυσικές αυτές διεργασίες αρκετά συχνά εξελίσσονται έτσι ώστε να αποτελούν φυσική απειλή για τις παράκτιες κοινωνίες,
- αναλύονται οι μεθοδολογίες πρόβλεψης των παράκτιων φυσικών κινδύνων, εκτίμησης της τρωτότητας των ακτών σε αυτές, εκτίμησης των επιπτώσεών τους και μετριασμού των αρνητικών τους αποτελεσμάτων.

Περιεχόμενο του Μαθήματος

- Διαίρεση της παράκτιας ζώνης βάσει μορφολογικών κριτηρίων και κριτηρίων διαχείρισης
- Εισαγωγή στις φυσικές παράκτιες διεργασίες (κυματισμός με ιδιαίτερη αναφορά στα θαλάσσια κύματα βαρύτητας, παράκτια ρεύματα, παλίρροιες, επίδραση των μετεωρολογικών συνθηκών στη στάθμη της θάλασσας, μακράς χρονικής κλίμακας μεταβολές της θαλάσσιας στάθμης, υποθαλάσσιες κατολισθήσεις)

Περιεχόμενο του Μαθήματος

- Ισοζύγιο των ιζημάτων της παράκτιας ζώνης (ακτές προέλασης – ακτές υποχώρησης)
- Διάβρωση των ακτών – αίτια – εκτίμηση της επιδεκτικότητας των ακτών στη διάβρωση - μέτρα αντιμετώπισης - σκληρές λύσεις (τεχνικά έργα, πρόβολοι, κυματοθραύστες, θαλάσσιοι τοίχοι) - ήπιες λύσεις (τεχνητός εμπλουτισμός της ακτής με ίζημα)

Περιεχόμενο του Μαθήματος

- Επιπτώσεις στις ακτές από την κλιματική αλλαγή και μεθοδολογίες εκτίμησης αυτών
- Απόκριση των ακτών στην άνοδο της θαλάσσιας στάθμης
- Μέθοδοι παρακολούθησης των ακτών – συστήματα προειδοποίησης των παράκτιων περιοχών για φυσικούς κινδύνους

Περιεχόμενο του Μαθήματος

- Ο ρόλος της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της Παράκτιας Ζώνης (Ο.Δ.Π.Ζ.) στην πρόληψη και προστασία των ακτών από τους φυσικούς κινδύνους
- Ελληνικό νομοθετικό καθεστώς για τις ακτές – σχέση με τις ευρωπαϊκές συστάσεις - κριτική

Τρόπος Αξιολόγησης

- Η αξιολόγηση πραγματοποιείται με την εκπόνηση εργασίας με θέμα σχετικό με το περιεχόμενο του μαθήματος
- Η επιλογή της εργασίας γίνεται από μια λίστα θεμάτων που προσφέρεται από τους διδάσκοντες στην αρχή των παραδόσεων (2^η εβδομάδα διδασκαλίας)
- Ο/Η φοιτητής/τρια υποχρεούται να παραδώσει γραπτή εργασία στο τέλος του εξαμήνου από την αξιολόγηση της οποίας προκύπτει ο τελικός βαθμός
- Καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου ενθαρρύνεται η ενημέρωση των διδασκόντων σχετικά με την πορεία της εξέλιξης της εργασίας με σκοπό την αντιμετώπιση πιθανών δυσκολιών από μέρος του/της φοιτητή/τριας

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Beatley, T., Brower, D. and Schwab, A.K., 2002. An Introduction to Coastal Zone Management. Island Press.
- Bird, E.C.F., 2005. Coastal Geomorphology, an Introduction to. Ed. B. Blackwell. N. York.
- Davies, JR R. and Fitzgerald D. M. (2004) Beaches and Coasts, Blackwell publishing, 419 pp.
- Haslett, S. 2000. Coastal Systems. Routledge Introductions to environment series. London.
- I.P.C.C., 2007. Climate Change 2007: The Physical Science Basis. Solomon, S., D. Qin, M. Manning, Z. Chen, M. Marquis, K.B. Averyt, M. Tignor and H.L. Miller (eds.). Cambridge University Press.
- I.P.C.C., 2023. Climate Change 2023: Synthesis Report. Contribution of Working Groups I, II and III to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change. Core Writing Team, Lee, H. and Romero, J. (Eds.). IPCC, Geneva, Switzerland.
- Καρύμπαλης, Ε., 2010. Παράκτια Γεωμορφολογία. Εκδόσεις ΙΩΝ.
- Keller, A. and Blodgett, R., 2006. Natural Hazards, Earth' s Processes as Hazards, Disasters and Catastrophes. Pearson Prentice Hall.
- McFadden, L., Nicholls, R.J. and Penning-Rowsell, E., 2007. Managing Coastal Vulnerability. Elsevier.
- White, F.G., 2000. The Hidden Cost of Coastal Hazards: Implications for Risk Assessment and Mitigation. Economics, and the Environment. The H. John Heinz III Center for Science. Island Press.

Βιβλιογραφία

Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου θα παρέχονται ηλεκτρονικά βιβλία (ανέβασμα σε μορφή pdf στο eclass) σχετικά με τη θεματολογία του μαθήματος ενώ θα δοθεί στους φοιτητές το βιβλίο του διδάσκοντα «Παράκτια Γεωμορφολογία» των εκδόσεων ΙΩΝ.

Παράκτια Γεωμορφολογία

ΕΥΘΥΜΙΟΣ Θ. ΚΑΡΥΜΠΑΛΗΣ

 **ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΙΩΝ**

Το βιβλίο αυτό αποτελεί μια εισαγωγή στην Παράκτια Γεωμορφολογία. Τη μελέτη δηλαδή των παράκτιων περιβαλλόντων, των διεργασιών που δρουν στο χώρο αυτό και των παράκτιων γεωμορφών, που είναι το μορφολογικό αποτέλεσμα της δράσης τους. Παράλληλα, θίγει θέματα αχίρας όπως η διάβρωση των ακτών, οι επιπτώσεις από μια ενδεχόμενη μελλοντική άνοδο της στάθμης της θάλασσας, λόγω της κλιματικής αλλαγής και η ολοκληρωμένη Διαχείριση της Παράκτιας Ζώνης (Ο.Δ.Π.Ζ.).

Τα πρώτα κεφάλαια του βιβλίου ασχολούνται με τις παράκτιες διεργασίες όπως είναι ο κυματισμός, τα παράκτια ρεύματα, οι παλίρροες, οι μεγάλης χρονικής κλίμακας μεταβολές της στάθμης της θάλασσας και το ισοζύγιο των ιζημάτων της παράκτιας ζώνης.

Ακολουθεί η ανάλυση των παράκτιων γεωμορφών, η αναγνώριση και μελέτη των οποίων είναι σημαντική για τη διερεύνηση της γεωμορφολογικής εξέλιξης και την αναπαράσταση της παλαιογεωγραφίας των παράκτιων περιοχών. Οι γεωμορφές αναλύονται ανάλογα με τα παράκτια περιβάλλοντα στα οποία αναπτύσσονται και τις διεργασίες που κυριαρχούν σε αυτά. Δίνεται ο ορισμός, η περιγραφή των μορφολογικών χαρακτηριστικών και ο τρόπος σχηματισμού των γεωμορφών που χαρακτηρίζουν παράκτια περιβάλλοντα πετρωδών (βραχωδών) ακτών, περιβάλλοντα που κυριαρχεί ο κυματισμός, η ποτάμια τροφοδοσία ιζημάτων, οι παλίρροες, η αιολική δράση και η ανάπτυξη κοραλλίων.

Τέλος, γίνεται αναφορά στο πρόβλημα της διάβρωσης των ακτών και στις λύσεις προστασίας, ενώ δίνονται οι βασικές αρχές και οι στόχοι της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της Παράκτιας Ζώνης (Ο.Δ.Π.Ζ.), καθώς και το ισχύον ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο για τις ακτές.

Το βιβλίο αυτό απευθύνεται σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές Τμημάτων Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. στο πρόγραμμα σπουδών των οποίων περιλαμβάνονται μαθήματα σχετικά με τη γεωμορφολογία, τη μελέτη και τη διαχείριση του παράκτιου χώρου. Επιπλέον, φιλοδοξεί να αποτελέσει σημαντικό οδηγό και βοήθημα για τους ερευνητές που ασχολούνται με τις παράκτιες διεργασίες, την παλαιογεωγραφία παράκτιων περιοχών καθώς και τη διαχείριση της παράκτιας ζώνης.

Ο Ευθύμιος Θ. Καρύμπαλης είναι Γεωλόγος διδάκτορας του Πανεπιστημίου Αθηνών, Επίκουρος Καθηγητής Ποτάμιας και Παράκτιας Γεωμορφολογίας στο Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου. Διδάσκει τα μαθήματα "Φυσική Γεωγραφία", "Υδρολογία - Διαχείριση Υδατικών Πόρων" και "Παράκτια Γεωμορφολογία" του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών και "Φυσικές Διεργασίες - Κίνδυνοι και Καταστροφές" και "Φυσικές Καταστροφές στην Παράκτια Ζώνη" της κατεύθυνσης "Διαχείριση Φυσικών και Ανθρωπογενών Καταστροφών" του μεταπτυχιακού προγράμματος "Εφαρμοσμένη Γεωγραφία και Διαχείριση του Χώρου" του Τμήματος Γεωγραφίας.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΙΩΝ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΩΝ

Διεύθυνση: Λεωφόρος Κηφισού 115, Αθήνα
Τηλ: 210 3211200, 210 3211201, 210 3211202, 210 3211203, 210 3211204
E-mail: info@ekdotikei-ion.gr, info@ion.gr

Πρώτη έκδοση: Σεπτέμβριος 2011, 1ος Έκδοτος
ISBN 978-960-411-714-7

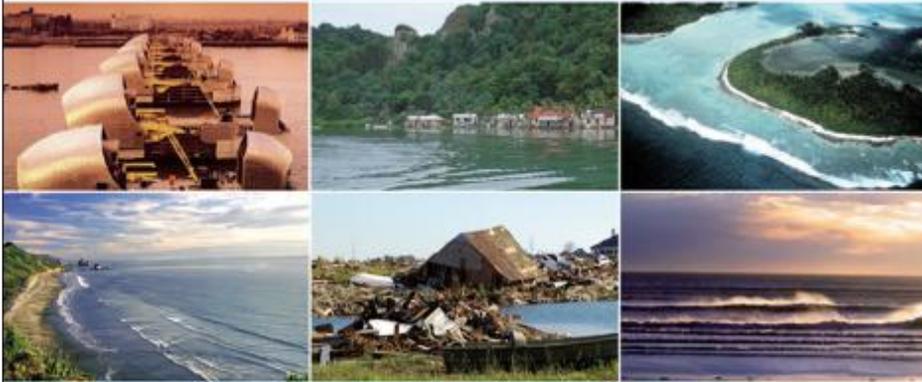
ISBN 978-960-411-714-7

9 789604 117147

Managing Coastal Vulnerability

Edited by Loraine McFadden, Robert J. Nicholls
and Edmund Penning-Rowell

Environmental Issues in the Mediterranean

Processes and perspectives from the past
and present

John Wainwright and John B. Thornes

 Routledge
Taylor & Francis Group
LONDON AND NEW YORK

Εργασία χωρίς παρουσίαση?
ή

Beasts of the Southern Wild

